

Grupová rychlost v rovinných světlovodech

Z podmínky stojatého vlnění ve směru osy x jsme dostali rovnici

$$2L n_1 \frac{2\pi}{\lambda_0} \sin \vartheta - 2\varphi_e = m 2\pi \quad (1)$$

$$n_1 \frac{2\pi}{\lambda_0} \sin \vartheta = k_x,$$

$$L \sqrt{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2 - \beta^2} - \varphi_e = m \pi \quad (2)$$

kde pro změnu fáze při totálním odrazu φ_e platí (pro TE polarizaci)

$$\operatorname{tg} \frac{\varphi_e}{2} = \frac{\sin^2 \vartheta_c}{\sin^2 \vartheta} - 1 \quad (3)$$

$$\sin^2 \vartheta_c = 1 - \sin^2 \alpha_c = 1 - \left(\frac{n_2}{n_1}\right)^2$$

$$\sin^2 \vartheta = \frac{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2 - \beta^2}{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2}$$

$$\operatorname{tg} \frac{\varphi_e}{2} = \frac{\beta^2 - \left(n_2 \frac{\omega}{c}\right)^2}{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2 - \beta^2} \quad (4)$$

Po dosazení (4) do (2) dostáváme disperzní relaci

$$\operatorname{tg}^2 \left[\frac{L}{2} \sqrt{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2 - \beta^2} - m \frac{\pi}{2} \right] = \frac{\beta^2 - \left(n_2 \frac{\omega}{c}\right)^2}{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2 - \beta^2} \quad (5)$$

Grupovou rychlost jednotlivých módů můžeme získat z disperzní relace jako

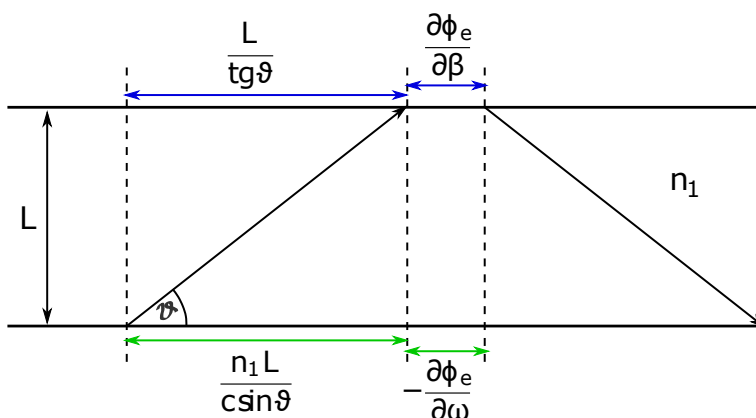
$$v_g = \frac{d\omega}{d\beta}. \quad (6)$$

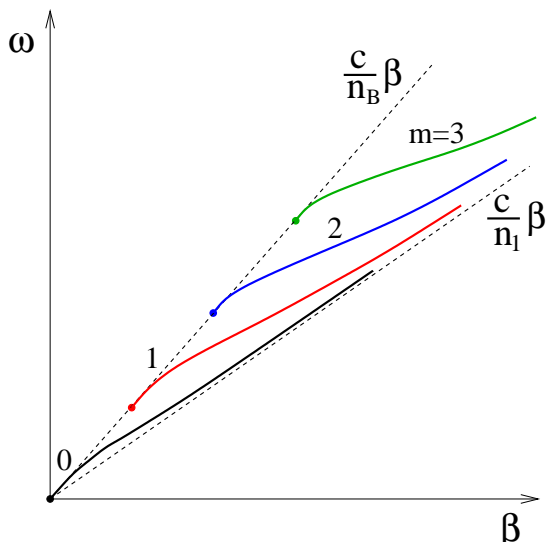
Jistý půvab ale má vrátit se k rovnici (2) a získat z ní grupovou rychlost derivováním celé rovnice podle vlnového čísla ($d/d\beta$):

$$L \frac{n_1^2 \frac{\omega}{c^2} v_g - \beta}{\sqrt{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2 - \beta^2}} = \frac{\partial \varphi_e}{\partial \beta} + \frac{\partial \varphi_e}{\partial \omega} v_g$$

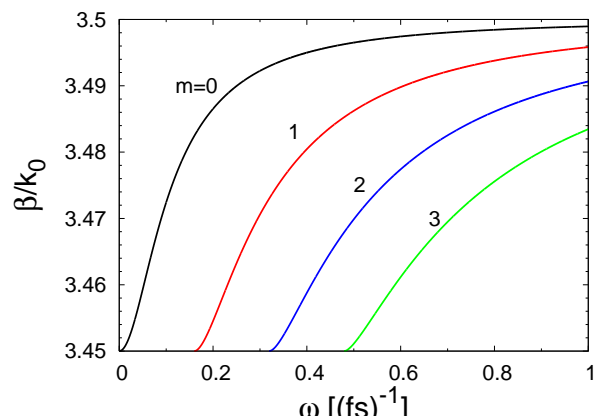
Po úpravě $\text{tg } \vartheta = \sqrt{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2 - \beta^2} / \beta$ a $\sin \vartheta = \sqrt{\left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)^2 - \beta^2} / \left(n_1 \frac{\omega}{c}\right)$ dostáváme

$$v_g = \frac{\frac{L}{\text{tg } \vartheta} + \frac{\partial \varphi_e}{\partial \beta}}{\frac{n_1 L}{c \sin \vartheta} - \frac{\partial \varphi_e}{\partial \omega}} \quad (7)$$

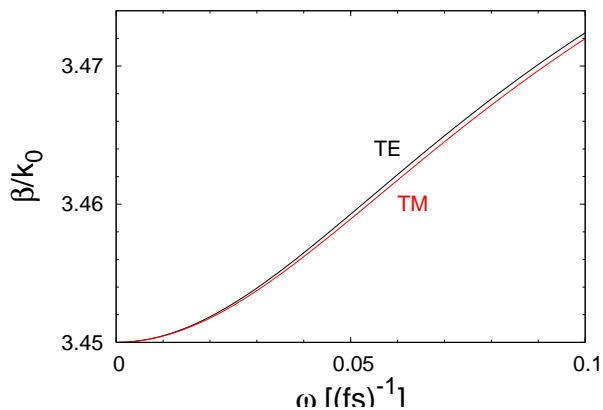

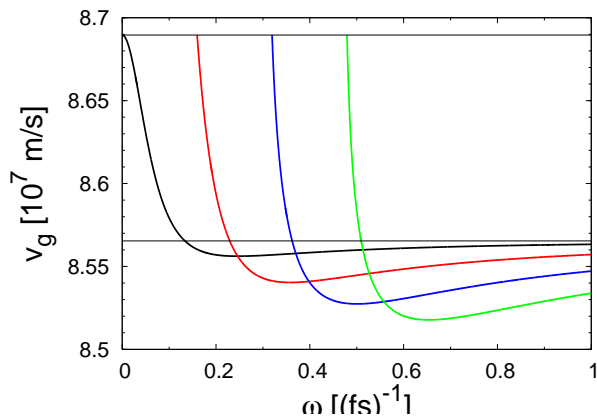
Obrázek 1: Náčrtek disperzní relace v symetrickém světlovodu.

Obrázek 2: Disperzní relace několika módů v $10\ \mu\text{m}$ širokém rovinném světlovodu s $n_1 = 3,5$ a $n_B = 3.45$ ($\text{Al}_x\text{Ga}_{1-x}\text{As}$).

Obrázek 3: Disperzní relace TE a TM módů pro $m = 0$ ve světlovodu z obr. 2.

Obrázek 4: Grupová rychlost několika módů pro světlovod z obr. 2. Vodorovné čáry označují rychlosti c/n_1 a c/n_B .